

احیای خط فارسی در سرزمین رودکی

ایران کتاب‌های درسی دانش‌آموزان تاجیکستان را در مقاطع مختلف به خط نیاکان آنان منتشر می‌کند

سینا علی محمدی / گروه فرهنگ و هنر

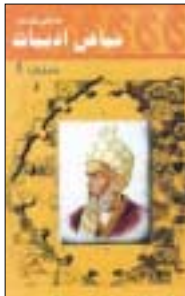
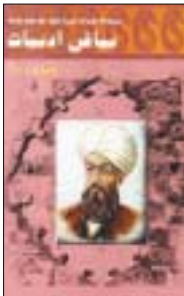
با گذشت ۲۰ سال از استقلال کشور تاجیکستان و حکومت ۱۰۰ ساله خط سیرلیک، بالاخره ۱۲۰ هزار دانش‌آموز این کشور در مقاطع مختلف تحصیلی از ابتدایی تا دبیرستان از امسال به خط نیاکان خود، متون بزرگان زبان و ادب فارسی را می‌خوانند.

آن طور که دکتر فریدون اکبری، مدیر گروه ادبیات فارسی دفتر برنامه‌ریزی و تألیف کتاب‌های درسی وزارت آموزش و پرورش به «جام‌جم» می‌گوید، از آغاز سال ۱۹۱۸ میلادی در خط مردم تاجیکستان گسستی رخ می‌دهد و از این تاریخ خط فارسی، یعنی خطی که در سراسر تاجیکستان عمری بیش از هزار سال داشته است به دلایل سیاسی، حکومتی و تسلط روس‌ها کنار گذاشته می‌شود.

اکبری ادامه می‌دهد: از سال ۱۹۲۰ تا ۱۹۲۹ خط لاتین جایگزین خط فارسی می‌شود و بعد از یک دوره ۱۰ ساله، خط سیرلیک به عنوان خط رسمی، دولتی، اداری و آموزشی سرزمین رودکی مورد استفاده قرار می‌گیرد.

او با اشاره به استقلال کشور تاجیکستان می‌گوید: پس از استقلال در میان مسوولان و مردم این کشور اشتیاق فراوانی برای بازگشت خط فارسی - که در میان آنها به خط نیاکان شهرت دارد - به وجود آمد و بر همین اساس در سال ۱۳۸۷ تفاهم‌نامه‌ای میان وزارت آموزش و پرورش ایران و وزارت معارف تاجیکستان امضا شد تا به عنوان نخستین گام برای گسترش خط فارسی در تاجیکستان برنامه‌ریزی جدی صورت گیرد.

حالا با گذشت ۳ سال از امضای آن تفاهم‌نامه و تلاش مولفان و برنامه‌ریزان درسی ۲ کشور،

روی جلد کتاب‌های درسی تاجیک‌ها که در ایران به چاپ رسیده، تصاویر بزرگان زبان و ادب پارسی نقش بسته است / عکس‌ها: جام‌جم

حجت‌الاسلام دکتر محمدیان، معاون وزیر و رئیس سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی وزارت آموزش و پرورش خبری خوشایند را اعلام می‌کند: ۷ کتاب درسی با خط فارسی وارد مقاطع تحصیلی مختلف نظام آموزشی تاجیکستان می‌شود.

البته به گفته محمدیان، ورود کتاب‌های ادبیات با خط فارسی به نظام آموزشی تاجیکستان در ۲ مرحله صورت گرفته است و در مرحله اول، کتاب‌های درسی برای صنف‌های (پایه‌های) چهارم تا ششم در سال‌های گذشته تألیف شد.

معاون وزیر آموزش و پرورش ادامه می‌دهد: کتاب صنف هفتم را تاجیک‌ها خود تألیف کردند و امسال ما کتاب‌های

پایه‌های ۸ تا ۱۱ را تألیف و تهیه کردیم تا در تمام مقاطع، متون بسیاری از بزرگان زبان و ادب ایران زمین را با خط فارسی به دانش‌آموزان تاجیک ارائه کنیم.

وی درباره استقبال دانش‌آموزان از خط فارسی می‌گوید: آن طور که مسوولان وزارت معارف تاجیکستان گزارش داده‌اند، عامه مردم و والدین دانش‌آموزان هم از این کتاب‌ها استقبال کرده‌اند و گرایش به خواندن متون فارسی به زبان و خط فارسی بین دانش‌آموزان، فرهیختگان و عموم مردم تاجیکستان زیاد شده است.

محمدیان تأکید می‌کند: ما برای آنها تولید محتوا نمی‌کنیم، بالاخره هر کشور و هر نظام آموزشی سیاست‌های

خاص خودش را دارد و ما توافق‌نامه‌ای داریم که بر اساس آن می‌خواهیم خط فارسی و خط نیاکان را میان مردم تاجیک دوباره احیا کنیم.

در پایان این گزارش این نکته هم از زبان اکبری قابل تامل است که با وجود راه یافتن کتاب‌های فارسی به نظام آموزشی همچنان در پایه‌های اول، دوم و سوم ابتدایی، تنها خط رسمی که تدریس می‌شود همان خط سیرلیک است. با این حال دولت تاجیکستان به خصوص بعد از اصلاحات آموزشی، این آمادگی را دارد و می‌خواهد به یک استقلال فرهنگی دست پیدا کند و در این زمینه به همکاری ایران امید زیادی دارد.